ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a Mgr. Jana Passera, v právní věci žalobce V. L., zastoupeného JUDr. Miroslavem Hlavničkou, advokátem v Kamenickém Šenově, Kamenická 836, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 11. 2002, čj. OAM-4697/VL-11-17-2002, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 1. 2004, čj. 24 Az 922/2003-22

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 1. 11. 2002 žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1995 Sb., o azylu, a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Zároveň rozhodl, že se žalobci neuděluje azyl podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu, a že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 tohoto zákona. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení azylu byly potíže s nezaměstnaností na Ukrajině, problémy s „mafií“ a snaha vyhnout se správnímu vyhoštění z území České republiky. Žalobce neuváděl žádné konkrétní skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobce namítal, že žalovaný nevyšel při svém rozhodování ze spolehlivě zjištěného stavu věci, neprovedl šetření nutná k prošetření všech okolností rozhodných pro náležité a řádné posouzení věci a neopatřil si potřebné doklady pro rozhodnutí, řízení neposílilo důvěru žalobce ve

správnost rozhodování a přijaté rozhodnutí nepovažuje za přesvědčivé, přičemž dle názoru žalobce porušil žalovaný povinnosti stanovené § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a 47 odst. 3 správního řádu.

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl. V důvodech uvedl, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu a ztotožnil se s názorem žalovaného, že žádost žalobce byla zjevně nedůvodná a tedy správně zamítnuta dle § 16 zákona o azylu a rovněž shodně se žalovaným neshledal překážky vycestování žalobce do země původu ve smyslu § 91 citovaného zákona. Výrok žalovaného týkající se § 14 zákona o azylu považoval soud v daných souvislostech za nadbytečný. Dle zjištění krajského soudu žalobce podnikal v České republice od roku 1998 v oblasti stavebnictví, odkud vyjížděl zhruba vždy po dvou měsících na Ukrajinu, kde po něm „mafie“ vyžadovala placení finančních částek. Soud dále konstatoval, že v České republice došlo ke správnímu vyhoštění žalobce, a proto potřeboval legalizaci svého pobytu na území ČR, což vše vedlo k jeho žádosti o azyl. Soud při svém rozhodování vycházel mimo jiné ze zprávy Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2001. Na závěr soud konstatoval, že žalobce měl možnost před vydáním napadeného rozhodnutí vyjádřit se k podkladům, případně navrhnout jejich doplnění, že pohovor byl veden na přítomnosti tlumočníka z jazyka ruského a shrnul, že si žalovaný opatřil potřebné doklady pro rozhodnutí a vycházel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci (§ 3 odst. 4 a § 46 správního řádu).

Proti tomuto rozsudku žalobce (stěžovatel) podal v zákonné lhůtě kasační stížnost. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě žalobce považuje za nesprávný, neboť v něm soud nikterak nepoukázal na ohrožení jeho života a dále jej považuje za neodůvodněný dle mezinárodního práva. V doplnění kasační stížnosti doručené Nejvyššímu správnímu soudu dne 1. 6. 2004 pak zástupce stěžovatele rozvádí blíže důvody obavy stěžovatele z návratu na Ukrajinu v důsledku vydírání ze strany kriminálních skupin a požádal soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný se ke kasační stížnosti blíže nevyjádřil a odkázal na správní spis.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má právo na udělení víza za účelem strpění pobytu mimo jiné tehdy, pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku. Takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by

před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodování o kasační stížnosti samotné pak je současné rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o ní.

Nejvyšší správní soud pak přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.). Z obsahu podání stěžovatele lze dovodit, že podal kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení zákona o azylu přitom azyl bude udělen, zjistí-li se, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.

Stěžovatel jak v žádosti o udělení azylu, tak v pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu shodně uvedl, že důvodem žádosti je snaha o legalizaci pobytu na území České republiky, neboť obdržel správní vyhoštění. Uvedl, že na území České republiky pobývá již od roku 1998, kdy přicestoval za prací a začal zde podnikat jako fyzická osoba, a to až do roku 2002, kdy mu bylo zrušeno podnikatelské vízum a obdržel správní vyhoštění. O udělení azylu v říjnu 2002 požádal, aby svůj pobyt dále zlegalizoval. Stěžovatel dále uvedl, že se obává návratu na Ukrajinu, protože mu na Ukrajině hrozí nebezpečí ze strany mafie, které musel odvádět peníze za to, že podnikal v České republice. Zároveň také uvedl, že se problémy s mafií nepokoušel nijak řešit, a to ani žádostí o pomoc na policii. Jako jediný důvod odchodu z Ukrajiny stěžovatel v pohovoru uvedl, že si tam ve svém oboru nemohl najít práci. Problémem s nezaměstnaností podle jeho názoru trpí 70 až 80% obyvatel Ukrajiny, což přisuzuje skutečnosti, že byla rušena družstva a továrny.

Zjevně tedy stěžovatel neuváděl ve své žádosti o azyl (stejně jako v rámci pohovoru) žádný z důvodů, které by byly podřaditelné ustanovení § 12 zákona o azylu. Z tvrzení stěžovatele v rámci azylového řízení nevyplývá, že by mohl mít jakýkoliv strach z pronásledování z azylově relevantního důvodu. Závěry krajského soudu i žalovaného o zamítnutí žádosti o udělení azylu dle § 16 odst. 1 písm. g) jsou správné.

Stejně tak se závěrem soudu o tom, že není dán důvod pro udělení azylu z důvodu § 14 zákona o azylu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje, neboť pro možnost udělení azylu dle tohoto ustanovení by musel stěžovatel alespoň tvrdit důvody podle § 12 zákona o azylu, což, jak výše uvedeno, se nestalo.

Krajský soud shodně se žalobcem neshledal překážky vycestování stěžovatele do země původu dle § 91 zákona o azylu. Rovněž s tímto závěrem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a jen pro úplnost dodává, že výrok o neexistenci překážek vycestování je v rozhodnutí žalovaného a tedy i v rozsudku nadbytečný, neboť zamítnutí žádosti dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu nelze považovat za rozhodnutí o odnětí azylu ani za rozhodnutí o neudělení azylu ve smyslu citovaného ustanovení. (viz rozhodnutí uveřejněné pod č. 409 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud tedy zhodnotil stížní námitku jako nedůvodnou. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž by musel přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch, žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů příslušelo náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. prosince 2005

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu